

D/S «Egda» (J. P. S. R.) av Bergen.

Reg. ton br.: 2527, ballast, ødelagt 7de januar 1918 paa reise fra Bergen til Barry. Omkommet: 1 mand.

Aar 1918, den 10de januar, blev sjøforklaring avholdt for Det Norske Vicekonsulat i Cardiff, administrert av den konstituerte vicekonsul, E. Fr. Dahl, med bisidderne, forhenværende skibsførere C. A. Carlsen og T. N. Torgersen, i anledning av, at D/S «Egda» av Bergen den

7de januar 1918 ca. 15 kvartmil ost av Tuskar Rock, paa reise fra Bergen til Barry, blev sænket ved torpedo.

Ovennævnte skibs fører var: Ingvard Nielsen av Bergen. Skibets klasse: A I. Klasseinstitution: Norske Veritas. Kjenningssignal: J. P. S. R. Brutto tons: 2527. Netto tons: 1610. Ladning under sidste reise: ca. 600 tons vandballast og ca. 150 tons stenballast. Antal av besætning: 23 mand. Ingen passagerer medfulgte. Som det vil fremgaa av efterfølgende utdrag er 1 — en — sjømand omkommet ved sænkningen, nemlig: Stuert August Dahlberg, født 1884 i Bergen og hjemmehørende samme sted.

Hvorda fremstod:

D/S «Egda»s fører, Ingvard Nikolai Nielsen, født den 25de november 1883 i Bergen.

Han fremla en av ham selv forfattet beretning angaaende sænkningen. Den var saalydende:

S/S «Egda» avgik fra Bergen den 29—12—17 i ballast, bestemt for Barry via Lerwick. Ankom til Lerwick den 30—12—17, klokken 3 eftermiddag, og avgik derfra torsdag den 3die januar 1918 om eftermiddagen. Fredag den 4de klokken 11.30 eftermiddag passertes «Stornoway», hvor beholdtes ordre om at fortsætte reisen til bestemmelsesstedet, styrende kurser i overensstemmelse med de i Lerwick erholdte seilingsinstruksjoner. Reisen fortsattes til Tirsdag den 7de, klokken 10½ formiddag. Skibet befandt sig omtrent 15' ost for «Tuskar Rocks», da det pludselig blev rammet av en torpedo i agterskipet. Virkningen av eksplosionen var saa voldsom, at agterskipet sank under vand med en gang. Livbaaterne, i alt 3, blev sat paa vandet og mandskapet sprang i disse eftersom leilighet gaves. Endel maatte springe i sjøen og blev optat av baatene. Da man ingen flere folk saa i sjøen, fordelte mandskaperne sig i 2 baater og fortsatte kursen mot Bristolkanalen. Der blæste ved anledningen en kuling av NV, som utpaa eftermiddagen øket til storm med svær sjø, saa baatene

tapte hverandre snart av sigte. Kapteinenens baat med 11 mand blev klokken 6 eftermiddag optat av Rumønsk damper «Dumarea» paa indsidene av Smal Isle og landsat i Barry den følgende dag. 1ste styrmandens baat med 9 mand blev klokken 2½ eftermiddag optat av D/S «Sodium» av Liverpool og landsat i Milford Haven. Der blev ved anledningen holdt skarp utkik baade for og agter. Utkikken opdaget torpedoen ca. 15 meter fra skibssiden, men for sent til at styre klar av den. Nogen ubaat saaes ikke.

Cardiff, den 9de januar 1918.

(sig) I. Nielsen,
fører.

Føreren henholder sig til den fremlagte beretning, tilføiende, at han selv, sammen med 1ste styrmanden og rormanden befandt sig paa broen saavel for som under kollisionen. Der var kuling fra NV med nogen sjø. Det var klart veir. Ca. klokken 10.30 formiddag den 7de januar sang utkikken paa poopen ut: «Torpedo om styrbord». Umiddelbart efter fandt en eksplosion sted agterut. Deponenten sprang straks ind i bestiklugaren for at hente en mappeindeholdende mandskaps-papirerne. Da han efter ca. 10 sekunders forløp atter kom ut paa broen, ligger hele agterskipet under vand. Agtermasten med bomber var faldt ned. Deponenten antar, at torpedoen har truffet om styrbord mellem nr. 3 og 4 luke. Alle mand løp straks til baatene. Disse blev laaret, men da «Egda» fremdeles hadde stor fart, skar motorlivbaaten sig ut fra skibet med den følge, at føreren og flere mand av besætningen maatte kaste sig i vandet. De blev alle straks etterpaa tat op av livbaatene med undtagelse av stuert August Dahlberg av Bergen, der sandsynligvis er druknet. Deponenten meddeler, at han saa Dahlberg hænge i den agterste talje, fra daviterne til motorbaaten. Føreren hang da selv i den forreste talje. Han saa da, at Dahlberg slap taket i taljen og kastet sig i sjøen. Umiddelbart efter lot ogsaa deponenten taket gaa og lot sig

falde i sjøen. Føreren svømmet straks henimot den nærmeste livbaat, der fremdeles hadde sin fangline fast ombord i «Egda». Efter at være kommet ombord i livbaaten, ledet føreren redningsarbeidet for de mandskapers vedkommende, der fremdeles opholdt sig i sjøen. Det lykkedes at ta op fem mand. Føreren hverken hørte eller saa noget til den savnede stuert Dahlberg, efter at han selv kastet sig i sjøen. Alle mand ombord i «Egda» var forsynt med redningsvester. Livbaatene var i alle henseende vel utstyret ifølge gjældende forskrifter. Styrbords livbaats besætning, 12 mand, føreren medregnet, blev optat av den rummønske damper «Dunarea» klokken 6 aften, samme dag som eksplosionen fandt sted. Der var ingen vanskeligheter forbundet med redningen av livbaatens besætning.

Der tok ca. 3 minutter fra eksplosionen fandt sted og indtil «Egda» forsvandt.

Forespurt om, hvorfor deponenten hoppet over bord, mens bakbords livbaat fremdeles var fastgjort til fartøiet, uttalte føreren, at det for ham saa ut som om «Egda» skulde gaa tilbunds hvert øieblik. Han var derfor bange for at gaa ned med dragsnet og valgte heller at hoppe overbord. Føreren saa intetsomhelst til nogen undervandsbaat. «Egda»s skibspapirer gik alle tapt ved sænkningen.

Oplæst og vedtat, hvorpaa føreren avtraadte.

Som 1ste vidne fremstod:

1ste styrmand Olaf Bertrand Olsen, født 15de august 1892 i Bergen, og forklarte, at han var vakthavende officer, og befandt sig paa broen, sammen med kapteinen, da eksplosionen fandt sted. Vidnet forklarte sig nøiagtig i overensstemmelse med kapteinen, tilføiende, at han sammen med føreren laaret motorlivbaaten. Da denne var paa vandet, skar den sig, paa grund av «Egda»s fart, ut fra skibssiden, med den følge, at letmatros Johan Hegle kuttet fanglinen, da han sandsynligvis var bange for, at baaten skulde kandre. Vidnet hoppet øie-

blikkelig ned i livbaaten og forsøkte at holde fast i forreste talje, men livbaaten skar ut fra «Egda» med saadan fart, at han maatte slippe taket. Vidnet antar, at «Egda» i øieblikket hadde en fart av ca. 4 mil. Da bakbords agterste livbaat var blit skadet under eksplosionen, gik føreren og endel av besætningen over i styrbords livbaat. Motorlivbaaten med 10 mand, vidnet medregnet, blev ca. klokken 2.30 samme eftermiddag reddet av britisk damper «Sodium». Motorlivbaaten gik senere tapt ved at slæperen brak.

Motoren fungerte godt i ca. en halv time, hvorefter den stoppet, sandsynligvis paa grund av sjøvandet, der gang paa gang slog over motoren.

Vidnet saa intetsomhelst til den savnede stuert Dahlberg.

Oplæst og vedtat, hvorpaa vidnet avtraadte.

Som 2det vidne fremstod:

1ste maskinist August Martin Jensen, født 11 mars, 1881 i Bergen, og forklarte, at han var vakthavende maskinofficer, og befandt sig paa agterdækket straks før eksplosionen fandt sted. Han blev pludselig opmerksom paa en torpedo henimot en skibslængde om styrbord fra eget fartøi. Torpedoen var godt synlig, da den i den høie sjø skar vandoverflaten av og til. Vidnet sprang straks op paa midtskipet og var naadd agterkant av salonen, da eksplosionen fandt sted. Vidnet gik derpaa hen til skylightet og ropte ned, at alle mand straks maatte komme paa dæk. Han saa da, at maskinen var omtrent stanset. Vidnet sprang derefter i sjøen og blev straks efter optat av kapteinens livbaat.

Vidnet forklarte sig forøvrig i overensstemmelse med denne framlagte beretning samt med 1ste vidne.

Oplæst og vedtat, hvorpaa vidnet fra- traadte.

Som 3dje vidne fremstod:

Matros Bernhoff Severin Pedersen, født 15. April 1895 i Steigen, og forklarte, at han var utkiksmand og befandt sig paa poopen, da han ved 10.30-tiden om for-

middagen blev opmærksom paa en torpedo ca. en halv skibslængde fra eget fartoi, om styrbord. Vidnet sang straks ut til broen, likesom han sang ut til stuer-ten, som i øieblikket befandt sig i proviantrummet under poopen. Nogle sekunder senere fandt eksplosionen sted. Hele agterskibet blev indhyllet i tæt røk likesom en svær vandbølge slog over poopen, saa vidnet blev helt gjennemvaat. Da røken, efter ca. et kvart minuts forløp var trukket bort, sprang vidnet og stuer-ten, som i mellemtiden var kommet op paa poopen, forover langs styrbords side. Hele bakbords side og dæk var revet op ved eksplosionen. Vidnet gik straks i styrbords livbaat, mens stuer-ten gik over til bakbords livbaat. Vidnet saa senere intet til stuer-ten. Han tror ikke at stuer-ten blev saaret ved eksplosionen.

Vidnet forklarte sig forøvrig i overensstemmelse med kapteinen samt med den fremlagte beretning.

Oplæst og vedtat, hvorpaa vidnet avtraadte.

Som 4de vidne fremstod:

Letmatros Johan Hegle, født den 29de april 1899 i Namsos, og forklarte, at han var romand ombord i fartøiet, da eksplosionen fandt sted.

Vidnet forklarte sig nøiagtig i overensstemmelse med føreren samt med den fremlagte beretning, tilføiende, at han straks efter at eksplosionen hadde fundet sted av kapteinen blev beordret ned i motorlivbaaten om bakbord.

Kommet ned i baaten, skar denne sig pludselig med stor fart ut fra skibssiden. Da vidnet var bange for, at livbaaten skulde kante, kuttet han i forvirring og rædsel fanglinen. Taljen huket sig selv ut.

Vidnet forklarte sig forøvrig i nøiagtig overensstemmelse med 1ste vidne.

Oplæst og vedtat.

Den fremlagte beretning blev derefter oplæst for vidnerne, som erklærte, at de intet hadde at bemerke til sammes indhold.

Vidnerne, som før avhørelsen var tilholdt at avgi en sandfærdig forklaring,

samt var gjort opmærksom paa edens betydning og av hvilke ingen hadde paa hørt en andens forklaring, blev derpaa edfæstet.

Forretningen sluttet.

(Sign.) E. Fr. Dahl,
kst. vicekonsul.

(Sign.) C. A. Carlsen,
fhv. skibsfører.

(Sign.) T. N. Torgersen,
fhv. skibsfører.

D/S «Ula» (M. H. B. C.) av Bergen.

Regton br.: 839, ballast, ødelagt 9de januar 1918 paa reise fra Rouen til Barry Dock. Omkommet: ingen.

Aar 1918, den 14de januar, avholdtes efter berømmelse sjøforklaring paa generalkonsulatet i London i anledning av, at D/S «Ula» var blit sænket ved mine eller torpedo den 9de dennes.

Forretningen administrertes av vicekonsul Hjalmar Ohlsen, og som bisittere fungerte fhv. kaptein H. Stranger Sand og kaptein John Doreus Tønnesen, fører av D/S «Stav» av Kristianssand S.

Kaptein Erik Meidell Christensen av Risør fremstod og forklarte, at han var fører av D/S «Ula» av Bergen, kjendings-signal M. H. B. C., drægtig 839.70 tons brutto, 499.19 tons netto, bygget av staal i Middlesbrough i 1898, klasse I $\frac{3}{4}$ A 11 i Bureau Veritas, værdi og assurance ubekjendt.

Fartøiet, som tilhørte skibsreder D. Tharaldsen, 34 Kong Oscars gate, Bergen, og som hadde en besætning av 14 mand med føreren, var paa reise fra Rouen til Barry Dock i ballast, da det den 9de januar klokken 10 form sank efter en eksplosion, der skyldtes en torpedo eller mine, øst syd øst av Lizard 10' av. Besætningen gik i b. b. livbaat og i skibets travaljebaat og blev efter ca. 1½ times tid optat av en britisk patruljebaat og landsat i Falmouth samme dag ca. kl. 2½ efterm.

Da skibsdagboken var gaat tapt, fremla